

[Time: 3:00 Hrs]

[Marks:100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:**
1. All questions are compulsory.
 2. Figures to the right indicate full marks.
 3. Students answering in the regional language should refer in case of doubt to the main text of the paper in English.

Q.1 Answer Any ONE of the following. (20)

- a) Discuss the concept, need and challenges of Peace Education.

OR

- b) Explain the meaning, need and significance of Human Rights.

Q.2 Answer Any ONE of the following. (20)

- a) Explain the progressive method of teaching-learning and state the reasons why progressive method is important for the students?

OR

- b) Describe the concept of Technology-based and explain few teaching strategies to engage students using Technology.

Q.3 Answer Any ONE of the following. (20)

- a) Explain the concept of Accessibility, Availability and Authenticity while using technology for research purposes.

OR

- b) Compare Action research at pre-primary and Primary education level.

Q.4 Answer Any ONE of the following. (20)

- a) Discuss the Impact of foreign universities on Indian Education system.

OR

- b) Explain the potential challenges occurred due to foreign universities coming to India.

Q.5 Write a short note on Any Two. (20)

- a) Significance of Environmental Education.
- b) Concept of Parallel System of Education.
- c) Role of non-government in funding research.
- d) Emergence of foreign universities in the Indian education system.

(मराठी अनुवाद)

[गुण: १००]

[वेळ: ३ तास]

कृपया तुम्हाला योग्य प्रश्नपत्रिका मिळाली आहे का ते तपासा.

सूचना: १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

२. उजवीकडील आकडे पूर्ण गुण दर्शवतात.

३. प्रादेशिक भाषेत उत्तर देणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी शंका असल्यास पेपरच्या मुख्य मजकुराचा इंग्रजीमध्ये संदर्भ द्यावा.

प्र.१ खालीलपैकी कोणताही एक प्रश्न सोडवा.

(२०)

(अ) शांतता शिक्षणाची संकल्पना, गरज आणि आव्हाने यावर चर्चा करा.

किंवा

(ब) मानवी हक्कांचा अर्थ, गरज आणि महत्त्व स्पष्ट करा.

प्र.२ खालीलपैकी कोणताही एक प्रश्न सोडवा.

(२०)

(अ) अध्यापन-शिक्षणाच्या प्रगतीशील पद्धतीचे स्पष्टीकरण करा आणि विद्यार्थ्यांसाठी प्रगतीशील पद्धत का महत्त्वाची आहे याची कारणे सांगा?

किंवा

(ब) तंत्रज्ञानावर आधारित संकल्पनेचे वर्णन करा आणि तंत्रज्ञानाचा वापर करून विद्यार्थ्यांना गुंतवून ठेवण्यासाठी काही शिकवण्याच्या धोरणांचे स्पष्टीकरण करा.

प्र.३ खालीलपैकी कोणताही एक प्रश्न सोडवा.

(२०)

(अ) संशोधनासाठी तंत्रज्ञान वापरताना सुलभता, उपलब्धता आणि सत्यता या संकल्पना स्पष्ट करा.

किंवा

(ब) पूर्व प्राथमिक आणि प्राथमिक शिक्षण स्तरावरील कृती संशोधनाची तुलना करा.

प्र.४ खालीलपैकी कोणताही एक प्रश्न सोडवा.

(२०)

(अ) भारतीय शिक्षण व्यवस्थेवर परदेशी विद्यापीठांच्या प्रभावाची चर्चा करा.

किंवा

(ब) विदेशी विद्यापीठे भारतात येत असल्यामुळे संभाव्य आव्हाने स्पष्ट करा.

प्र.५ टीपा लिहा. (दोन)

(२०)

(अ) पर्यावरण शिक्षणाचे महत्त्व.

(ब) समांतर शिक्षण प्रणालीची संकल्पना.

(क) संशोधन निधीमध्ये गैर-सरकारी भूमिका.

(ड) भारतीय शिक्षण व्यवस्थेत परदेशी विद्यापीठांचा उदय.
